

وقار السلطنه در موضوعیکه ارباب فرمودند بنده استغفار خودم را پس میگیرم تا تکلیف هر دو مان معلوم شود

رئیس آقای آقا میر زاسید محمد صادق از کمیسیون خارجه و مالیه بواسطه کسانیکه داشتند استمفا کرده اند در جلسه آتیه قبل از آنکه به مجلس تشریف بیاورند باید دو نفر برای کمیسیون خارجه و کمیسیون مالیه معین کنند و نظار را حال معین میفرمایند و قبل از جلسه آینده انتخابات بعمل میاید

وقار السلطنه - در دو جلسه قبل سوآلی از آقای وزیر داخله راجع بشکایات اهالی کردستان کرده بودم جواب ندادند

رئیس عرض کردم که در جلسه آینده میاید برای جواب تمام سوآلات و آقای نصرت الدوله هم تشریف دارند بایشان یاد آوری میکنند که جوابش را حاضر بکنند که در جلسه آینده جواب بدهند جلسه آینده پنجشنبه سه ساعت بغروب مانده دستور بقیه قانون تشکیلات مالیه در آن باب مغالیه نیست (گفته شد خیر)

(مجلس دو ساعت از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۴۱

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه دیازدهم شهر رجب سنه ۱۳۲۳

مجلس تقریباً یکساعت قبل از غروب در تحت ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل و صورت خلاصه مجلس روز سه شنبه دهم قرائت گردید

غائبین بدون اجازه - آقایان حاج امام جمعه - حاج شیخ اسمعیل - شریعتمدار - غائبین با اجازه - آقای صدر الملک

رئیس - آقای معین الدوله در صورت مجلس اظهاری دارید؟

معین الدوله - در آنموضوعی که نوشته شده بنده دوقره از مجازات مامورین مالیه را موکول کردم بقانون استخدام بنده همچو نظری نداشتم مقصود این بود که عجلتاً در این قانون باشد تا تاسیس (کنسی دتا)

رئیس - همینطور اصلاح میشود - دیگر ایرادی نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد - دستور امروز شور در قانون تشکیلات مالیه و بقیه مذاکرات در پیشنهادهای راجع باجراه بودجه ها قبلاً چون بعضی از آقایان نمایندگان از آقای وزیر داخله سوآلاتی دارند سوآلات میشود بعد داخل در دستور می شویم آقای آقا شیخ یحیی نماینده کرمان راجع بتظلم اهالی کرمان از وزیر داخله سوآلی داشتید؟

آقا شیخ یحیی - در مسئله شکایات قاطبه اهالی کرمان خصوصاً اهالی رفسنجان و زرنند از حکام خاطر مبارک وزارت داخله از تعذبات فوق العاده که با اهالی کرمان شده مستحضر است و گویا ماموریتی هم برای رسیدگی از طرف وزارت داخله به افخیم السلطان داده شده و او را فرستاده اند او هم تصدیق کرده است از آقای وزیر داخله سوآلی می نمایم در صورتیکه صحیح است برای احقاق حق اهالی بیچاره چه اقدامی فرموده اند؟

وزیر داخله - در مسئله شکایات اهالی کرمان وزارت داخله خودش تا یک اندازه ای بی سابقه نیست ولی خائن نمایندگان محترم مسبوق است که مانا

داخل در کار شده ایم و پنج شش روز است بر گرام ما بمجلس آمده است و از آن روزیکه برگرام ما تصویب شده است داخل در کار شده ایم و مشغول رسیدگی هستیم که از چه راه و از چه طریق داخل در عملیات و رسیدگی شویم و تا حال چند تلگراف هم در این خصوص بسردار ظفر شده است ولی در شهر نیست باقطاع و افشار رفته است از طرف وزارت داخله باو نوشته شده است که زودتر بشهر بیاید البته پس از آمدن بشهر تحقیقات لازمه و احقاق حق متظلمین را خواهد نمود و هر گاه درست رسیدگی ننمود دولت حاضر است خود او را عزل نماید

آقا شیخ یحیی - بله مأمورین بختیاری که در آنجا هستند ماهی هشت هزار تومان از دولت حقوق میگیرند و بملاوه حق حکومتی هم بآنها داده میشود معذک از اهالی بیچاره آنجا سبورات و جریمه بزور می گیرند در این خصوص بوزارت داخله هم عرض کرده بودم استدعا دارم اقدامات خودشان را هم در این خصوص بفرمایند

وزیر داخله - در تمام این فقرات از طرف وزارت داخله کتباً و تلگرافاً تعلیمات لازمه بسردار ظفر داده شده است و مبنی بر اطلاعاتی که خود وزارت داخله دارد حق میدهد که با اهالی ظلم شده است و بسردار ظفر تأکید شده رفع این اشکالات را بنماید و حقیقت امر را اطلاع بدهد و بسردار ظفر هم وعده داده است که بعد از ورود اقدامات خودش را اطلاع بدهد حاکم رفسنجان را هم تغییر داده و منتظم الدوله را هم تغییر می دهد پس از ورود بشهر رفع این مقدمات را خواهد نمود و هر گاه ننمود البته احضار بطهران شده و رجوع بعملیه میشود و پس از اثبات در عدلیه از حکومت معزول خواهد شد البته دولت مسئول است و رفع ظلم را از رعیت بیچاره مینماید

رئیس - آقای حاج میرزا حسین ار آقای وزیر داخله استیضاح داشته بعد تبدیل به سوآل نمودید

حاج میرزا حسین - باه از بدو ورود سردار محیی تا امروز از اهالی کردستان لای تقطع تلگراف نظلم و شکایت بوزارت داخله میرسد و هنوز منتج نتیجه نشده است تا اینکه علمای و اعیان آنجا در تلگرافخانه متحصن شده باز هم منتج نتیجه نشد تا اینکه تمام کسبه تعطیل کرده اند و فعلاً چهارده پانزده روز است که در آنجا تعطیل عمومی است و آقای وزیر داخله مسبوق هستید خواستم بدانم در این مسئله چه اقداماتی کرده اند اگر اشکالاتی هم دارند هر چه هست بفرمایند تا تکلیف خودمان را بدانیم

وزیر داخله - در خصوص کارهای سردار محیی شکایاتی زیاد همینطوریکه میفرمائید رسیده است راست است هیئت دولت هم در این مدت مشغول بعضی تحقیقات بوده ولی نه اینکه تمام اهالی شکایت داشته باشند بعضی ها هم اظهار رضایت کرده اند معذک دولت در صدد رسیدگی است بالاخره تصمیمی که اخیراً دولت کرده است اینست که سردار محیی یکماه در طهران بماند و از طرف وزارت داخله و چند نفر و کلاکه برای مذاکره با آن کسانی که متحصنند در تلگرافخانه رفته بودند تلگراف شد که از این تاریخ تا یکماه دیگر با خودشان یا وکیل

مسلم خودشان را معین کنند بیایند بطهران و در عدلیه جزء جزء شکایات خود را اظهار نمایند نه شکایات علی العموم چون بشکایت علی العموم که نمی شود سردار محیی را عزل نمود باید شکایات را جزء جزء معین نمود که مواد شکایات چیست اگر واقعیت دارد در واقع عدلیه معلوم وثابت خواهد شد پس از ثبوت البته سردار محیی عزل خواهد شد و احقاق حق آنها بعمل خواهد آمد و الا چنانچه بی مأخذ باشد سردار محیی را که سالها در مشروطیت زحمت کشیده و در جزء سردارهای مشروطه ما بوده است نمیتوان بی مأخذ عزل کرد دولت در عوض همه آن جان فشانها کار بزرگی نکرده است نهایت حکومت کردستان را باو داده است در صورتیکه خدمات او برو کلاه و ملت پوشیده نیست و دولت بایستی در حق این نوع خدمتگذاران همراهی کند

حاج میرزا حسین - راجع باین که فرمودند که تلگرافات رضایت و شکایت هر دو رسیده است صحیح است اما وقتیکه ما ملاحظه کنیم بین کسانیکه شکایت یا رضایت داشته اند ببینیم که از دو نفر گذشته تمام اهالی کردستان شکایت داشته اند فقط از دو نفر رضایت رسیده یک فقره شخصی است که از اهالی گروس است و یکی دیگر هم از اهالی کردستان است شخص آخوندی بوده که سه هزار تومان از او گرفته اند و لقب شیخ الاسلامی باو داده اند یکی هم آن شخص است که کاغذ رضایت نوشته است اینکه میفرمائید در مدت یکماه حق دارند وکیل معین کنند میشود بعد از این شکایات حالیه وکیل معین کنند و بیایند در طهران محاکمه کنند اهالی آنجا بهیچ وجه اطمینان ندارند که بیایند در اینجا شکایات خودشان را بکنند زیرا ممکن است باز سردار محیی حاکم باشد و آنوقت در صدد تلافی برآید بدتر از سابق با آنها رفتار کند خوب است اگر دولت مقتضی بداند اول سردار محیی را عزل کند تا اینکه اهالی بتوانند با کمال جرئت شکایت خودشان را بکنند

وزیر داخله - اولاً در خصوص اینکه میفرمایند رضایت از یکی دو نفر بوده بنده عرض میکنم شاید بیشتر از دو فقره بوده و اما در خصوص اینکه میگوئید از یک آخوندی سه هزار تومان پول گرفته شده است بنده عرض میکنم برای لقب شیخ الاسلامی هیچکس سه هزار تومان پول نمیدهند بنده که در مجلس شورای ملی نمیتوانم این مسئله را تصدیق کنم اگر اینطور میگفتند می فهمیدیم و معین میشد دهنده که نمیگوید گیرنده هم که نمیگوید شاید مغرضین این حرف را زده اند و اما اینکه میفرمایند سردار محیی از حالا عزل شود بنده تصور میکنم صحیح نباشد زیرا از برای دولت هیچ وقتی باقی نمی ماند بواسطه اینکه ممکن است هر حاکمی را که دولت بخواهد یک ولایتی بفرستد بمجرد اینکه چند نفر بانتریک یا بدون تحریک شکایت بکنند یا رضای نباشند فلان آدم حاکم باشد فوری دولت او را عزل کند اگر اینطور باشد دولت نمیتواند هیچ کجا مأمور داشته باشد فرق نمیکند همین شکایات هم از کرمان رسیده است البته همه اینها باید تحقیق شود و رسیدگی شود مادر بارلمان حرف میزنیم اگر واقعاً شکایات آنها صحیح است میتواند

آزادانه شکایت کنند این مسائل چیزی است که در روزنامه ها درج میشود و همه جا خواننده می شود هر کس که حرفی دارد بیاید آزادانه بگوید دیگر از این پارلمان مقام بزرگتری که نمیشود اگر اهالی در شکایت خودشان ذی حقد و در عدلیه ثابت شد مسلماً دولت سردار محبی را علاوه بر عزل مجازات هم خواهد نمود اگر چنانچه غیرازین باشد البته دولت نمیتواند از سردار محبی که مدتهای مدید نوکری و جانفشانی دولت و ملت را کرده است و در مشروطیت جزء سردارهای ملی بوده است چشم ببوشد و نمیشود بچهارتا کافذ یا دوتا تلگراف که معلوم نیست از روی غرض است یا از روی صحت یا بواسطه تحریکات یک خدمتگذار دولت و ملت را خلع کرد گمان میکنم این تصمیمی را که دولت حاضره گرفته است تصمیم صحیحی است که از حالا تا یکماه مدت معین شده در صورتیکه ده روز وکیل آنها میتواند بیاید اگر چنانچه دو تا یا چهارتا خلاف اورا ثابت کردند علاوه بر عزل مجازات هم خواهد شد و اگر خلاف کار نیست بکار خودش برقرار خواهد بود.

وقار السلطنه - بنده میخواهم عرض کنم اینطوریکه فرمودند که در ظرف یکماه وقت دادند بیایند در عدلیه و رسیدگی بشکایات آنها بشود شاید در مدت یکماه ممکن نشد رسیدگی بشکایات آنها بشود خوب است مقرر فرمایند رسیدگی محلی شود یعنی در همانجا رسیدگی نمایند و تصور میکنم تحقیقات محلی اهمیتش زیادتر باشد زیرا ممکن است و کلاهی که از طرف اهالی آنجا مبیایند چیزی در دست نداشته باشند که مدلل دارند وضع عدلیه ما هم که معام است همه خوب میشناسیم و همه و کلاه دیده اند پس همانطور که عرض کردم خوب است مقرر فرمایند این رسیدگی و تحقیق در محل شود.

وزیر داخله - چطور ممکن است تحقیقات محلی کرد در صورتیکه میفرمایند اگر بخواهند در اینجا بیایند میترسند اینجا که پایتخت است شاه دارد پارلمان دارد مرکز عدالت است میترسند در این صورت چطور ممکن است تحقیقات محلی بشود پس تصمیمی که هیئت دولت کرده خیلی خوب است و بنده هم همین تصمیم را اصلاح میدانم بواسطه اینکه رسماً اعلان میشود و در روزنامه ها درج میشود اگر واقعاً اشخاصی هستند که با ایشان تعدی شده است ده روزه مبیایند در اینجا تحقیقات و رسیدگی میشود و میروند اگر برخلاف هم شکایت کرده اند معلوم میشود والا پیش از رسیدگی نمیتوان حیثیات یک آزادبخواه را از میان برد.

رئیس - آقای وقار السلطنه فرمایش فرمودید که وضع عدلیه را میشناسم توضیح بدهید که مقصودتان چه بوده است

وقار السلطنه - وضع محاکم آن را تمام آقایان می دانند عریضه که بعداً کم بنویسید اقلات آن عریضه را خواسته باشند رسیدگی نمایند سی چهار روز طول میکشد باین نظر بنده عرض کردم تا آن کسی که معین میشود بخواهد بطهران بیاید و عریضه بدهد این مدت منقضی خواهد شد و سردار محبی حرکت خواهد کرد مقصودم این بود

وزیر داخله - بنده این حرف را تصدیق میکنم

لیکن برای خاطر آقا میتوانم قول بدهم که وقتی که عارضین بطهران آمدند برای جلسات اولیه وزارت داخله از وزارت عدلیه خواهش میکنند که محاکمات آنها را جلو بیندازند یعنی از روی نوبت نباشد و استثناء باشد کزودتر این کار تمام شود

معاون وزارت مالیه - اینجاست تصور میکنم یک سوء تفاهمی در نطق حضرت والا وزیر داخله شده است تصریح نشد در عدلیه دو نوع محاکمه هست یکی جزائی و یکی حقوقی محاکمه عدلیه در مسائل حقوقی به همین طور است که نماینده محترم اظهار داشته و این وحشت از تأخیر رسیدگی در مسائل حقوقی که ممکن است واقع شود ولی در این مورد احتمال قوی بلکه حتمی می رود که از مسائل حقوقی صرف نیست مسائل جزائی هم دوشکل است یا صرف جزائی است یا اداری اگر اداری است باید در وزارت داخله یک محاکمه تشکیل شود و خود وزارت داخله بموجب قانونی که دارد رسیدگی نماید و اگر حقوقیست البته بیش از ده ۱۵ روز وقت لازم ندارد و عدلیه در مسائل جزائی با کمال سرعت رسیدگی میکند و میگردد

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله راجع بسکه های نیکیل سوآلی داشته اید

حاج شیخ اسدالله - بنده در باب سکه نیکیل دو سؤال دارم یکی از وزارت مالیه و یکی از وزارت داخله سوآلی که از وزارت مالیه دارم اینست که در سنه ۱۳۲۲ آنچه بنده شنیده ام و اطلاع دارم که یک قرار دادی از طرف دولت با بانک شاهنشاهی بسته شده است که ۱۵۰ هزار تومان سکه نیکیل وارد کنند بعد از آن هم ۱۵۰ هزار تومان دیگر بعد از یکی دو سال دیگر قرار داد کرده اند و امتیاز داده اند و حالا اگر یک قرار داد دیگر با بانک شاهنشاهی بسته اند یا امتیازی داده اند صورت آنها که بما داده نشده که اطلاع داشته باشیم بهر جهت حالا می بینم که از سنه ۱۳۲۲ تا حال که ۱۳۲۳ است همه ساله با تاریخ سکه نیکیل وارد کرده اند و مقدار ورود اورا صحیحاً نامی دانم چقدر است و قرار داد هائیی که در این باب با بانک شاهنشاهی شده است چه قراردادهائی است نمیدانم میخواهم از آقای وزیر مالیه سؤال نمایم که آیا میتوانند اطلاعات خودشان را در این باب بمجلس شورای ملی اظهار کنند که بانک شاهنشاهی امتیازی که دارد چقدر بوده و تاکنون چقدر سکه نیکیل باین مملکت وارد شده و مأمور تفتیش این سکه نیکیل کی بوده زیرا اگر بهمین منوال بگذرد تصور میکنم یک مقدار سکه زیادی که شاید چند کرور خواهد شد در میان مردم بدون تفتیش و بدون اطلاع منتشر شود و یک وقتی این مسئله معلوم شود که فائده نداشته باشد مصرفی هم که از برای آن نیست و چون خارج از موضوع سؤال است اگر بخواهم داخل در مذاکرات دیگر بشوم عنوان دیگری پیدا میکنند باین جهت داخل در عنوان دیگر نمیشوم فقط عرض میکنم آقای وزیر مالیه خوب است اطلاعات خودشان را بفرمایند که چقدر سکه نیکیل وارد شده است و بانک شاهنشاهی چقدر امتیاز دارد و تاکنون چقدر سکه نیکیل در میان مردم منتشر

و متفرق گردداست

وزیر مالیه - چون این اظهار را قبلاً فرموده بودید برای اینکه بعضی جوابها را هم بتوانم عرض کنم جواب را موقوف بجلسه بعد میکنم

رئیس - از وزارت داخله هم این سؤال را داشتید؟

حاج شیخ اسدالله - از وزارت مالیه هم بود چندی است که بنده این سؤال را داشتم و متأسفانه امروز بشنیدن جواب موفق نشدم و لیکن خواهش میکنم که تا جلسه دیگر جواب را حاضر نموده بفرمائید سوآلی از وزارت داخله دارم این است بانک شاهنشاهی بر حسب امتیازی که دارد باید در مقابل اسکناسهای خودش که در میان مردم متفرق کرده است سکه طلا و نقره بدهد در این اوقات که مردم در مقابل این اسکناسها مطالبه پول میکردند اطلاع کاملی دارم کیسه های ۲۵ تومانی سکه های نیکیل در مقابل اسکناس میداده است حتی ادارات دولتی و همچنین بجای دیگر مبادله اسکناس را با سکه نیکیل میکردند است و این ترتیب خلاف اصل و مواد قرار دادی است که دارد باید مطابق آن اصول و مواد امتیازی که دارد رفتار کنند میدانید که مردم بر حسب رضایت و میل خود شان سکه نیکیل را قبول نمی کرده اند چون سکه نقره بآنها تمی دادند مجبوراً این سکه های نیکیل را قبول میکردند چون این طریق مخالف با اصل قرارداد بانک است بنده تصور میکنم که امتیازش باید باطل باشد و چون این مسئله راجع بوزارت داخله است این است که سؤال میکنم که از برای جلوگیری از این مطلب وزارت داخله چه اقدامی کرده است و چرا تاکنون جلوگیری نشده است

وزیر داخله - در باب سکه نیکیل یک تحقیقات بطور اجمالی شده ولی تحقیقات عمیقی هنوز نشده است بواسطه آنکه رشته کار وزارت مالیه و خزانه داری درست مرتب نشده چیزی که هست این است که بانک امتیاز و قرار دادی در باب سکه نیکیل دارد که در سنه هزار و هشتصد و نود و نه مسیحی بسته شده است علاوه بر قرار داد دیگری هم گویا با خزانه داری بسته علی ای حال مشغول تحقیق و رسیدگی هستیم و مواد آن قرار دادها را هم تماماً از وزارت خارجه و خزانه داری خواسته ایم چون در خزانه یک شعبه چهاپی با بانک هست صورت آنها را خواسته ایم که بفرستیم بمجلس که همین طور در مجلس بماند و ماندنش هم در مجلس ضرر ندارد و اینکه میفرمایند بانک شاهنشاهی عوض نقره سکه نیکیل را کرده است آنهم صحیح است و این برای این بوده است که مسکوک نقره کم بوده ولی بانک هم تعهد کرده است که عوض پول نیکیل را هم نقره بدهد همانطوریکه عوض اسکناس را مجبور است طلا و نقره بدهد نیکیل را هم باید نقره بدهد اما این کمی گویند ادارات دولتی پول نیکیل داده است صحیح است به بستخانه تلگرافخانه داده است خصوصاً پستخانه که محتاج به پول نیکیل است و پیش از این واقعه هم پول نیکیل برای داد و ستد از بانک می گرفت مثلاً ده تومان می بردند بانک ۹ تومان آنرا بانک مسکوک نقره و یک تومان آن را سکه نیکیل تأدیه می کرد و این مسئله محل نگرانی نیست زیرا

میدانند این رواج بوده است ولیکن در اساس اینکار همانطوریکه برای عرض کردم بانك مسئولیت دارد صورت آنرا میخواهم و بعد بمجلس میفرستم صورت معاصبه آن و قراردادای گذشته است در خزانه ضبط است و دولت هم از این باب يك فائده میبرد اینها يك تحقیقاتی است که از بانك شده ولی هنوز از خزانه تحقیق نکرده ایم همانطوریکه وزیر مالیه فرمودند تحقیقات که ملی می کنیم و در جلسات دیگر مشروحاً عرض می کنیم پس اینجادیگر اشکالی نیست و چنانچه عرض کردم همانطوری که بانك باید در مقابل بیطهای خودش طلا و نقره بدهد نیکل را هم مجبور است وقتی که میبرند بیانك مطابق آن قرار داد طلا و نقره بدهد و بانك باید موازنه پول نیکل خود را نگاه دارد .

حاج شیخ اسدالله - در این که میفرمایند که به بستخانه و تلگرافخانه سکه نیکل داده شده است و بستخانه مخصوصاً مجبور است پول نیکل داشته باشد بنده خبر دارم که بیمل و اراده خود ادارات نبوده چنانچه يك روزی که بنده در تحویل خانه تلگرافخانه بودم می گفتند که حاضر هستیم تومانی نیکل بقران کسر کنیم و قران بگیریم اما اینکه میفرمایند بانك ضامن است در مقابل همین سکه نیکل هر وقت مردم خواسته باشند نقره و طلا بدهد دولت هم از این باب منافعی میبرد این راجع بسؤال بنده نیست منافع دولت همیشه بجای خودش محفوظ خواهد ماند نظر بنده در این سؤال فقط حفظ حقوق ملت است بانك مطابق امتیازی که دارد مجبور است در مقابل کاغذها و اسکناسهای خودش سکه طلا و نقره بدهد و مردم آزاد هستند که اگر بخواهند اسکناس را تبدیل بسکه نیکل بکنند ولی وقتی که بنده اسکناس را میبرم بانك بانك مجبور است مطابق امتیازی که دارد در عوض آن پول طلا و نقره بدهد و باید وزارت داخله از این ترتیبات جلوگیری کند و برای این که داخل در استیضاح نشده باشد فعلاً زیاد تر از این وارد در سؤال نمی شوم .

وزیر داخله - باز مسئله را تکرار نموده عرض میکنم وقتی که بانك ذمه دار شده که سکه های نیکل را هر مقدار که باشد هر وقت در بانك بپردازند آنها را تبدیل بطلا و نقره نماید گمان میکنم دیگر حرفی برای نفع عامه باقی نماند و در صورتی برای نفع عامه خطری تصور می شود که ده کرور یا بیست کرور پول نیکل بدهند و بلاعرض بماند اولاً پول نیکل باین درجه و مقدار نیامده است و اگر آمده بود البته معلوم میشد آنها همی که نشان زیاد تر است در خاطر دارند که سابقاً پول سیاه چقدر فراوان بوده و مسلماً پول نیکل بقدر پول مس سکه نشده است و چنانکه عرض کردم خود بانك تقبل کرده است که در مقابل آنها طلا و نقره بدهد بنا بر این از برای منافع عمومی هیچ مشورت نخواهد بود مثل مسئله نوت و اسکناس که در خود مجلس قرار دادند دو ماهه بپردازند و اسکناسها را تبدیل بنقره و طلا نمایند این ترتیبات تماماً موقتی بوده و بانك شاهنشاهی طوری نیست که بتواند از عهده پول نوت و سکه های نیکل خود که منتشر کرده است بر آید بلکه بواسطه وقوع جنک نتوانسته است نقره وارد کند بانك اینکه یولش در ولایات

بوده چنانکه بعد برور آمده و همه کس مشاهده میکنند که امروز رواج نوت در بازار خیلی بهتر از روز اول میباشد .

رئیس - آقای سلیمان میرزا راجع بزانداری سؤالی داشته ؟

سلیمان میرزا - اهمیت مسئله زانداری و محتاج بتکرار نیست بنده سابقاً هم در همین موضوع اظهاراتی کردم و از قرار که اخیراً شنیده شده که بواسطه نرسیدن حقوق زانداری و معطل ماندن آنها از حبت مالیه نوشته شده که اگر قرارای در باب چهار صد و سی هزار تومان طلب و بقیه حساب زانداری تا اول جوزا داده نشود رؤسای آنها نمی توانند اداره زانداری را بعهده بگیرند و در صورتیکه این مسئله صدق باشد که صاحب منصبان زانداری بواسطه نرسیدن حقوق نتوانند مسئولیت اداره کردن زانداری را در عهده بگیرند معلوم است بسیار بد خواهد شد این است که از وزارت داخله سؤال میکنم آیا این مطلب صحیح است و چنین کافندی بوزارت داخله رسیده است یاخیر و اگر رسیده چه فکری از برای حساب زانداری کرده اند که چنین بحرانی روی نهد .

وزیر داخله - در موضوع زانداری باید اساساً این مسئله را عرض کنم که آقایان بدانند یکی از اول کسانی که معتقد باز دیاد و صحت و استحکام اداره زانداری میباشد بنده هستم با هزاران دلایلی که دارم و یکی از آن دلایل آن است که از اول نشو و نما داخل سر بازی بوده و فن من این است و این مسئله زانداری يك چیز اساسی است و درین موقع که نائل بوزارت شده ام یکی از سعادت های خودم را این مطلب تصور کرده ام میتوانم بزانداری يك خدمتی بکنم و آنرا توسعه بدهم و بهر وسیله که باشد باین اداره کمکی بنمایم که اساس نظم آن بهم نخورد و این کافندی را که میفرمایند از طرف مازورالو رسیده است صحیح است و این اظهارات هم از طرف او شده است ولی بنده و سایر آقایان وزراء در این باب نهایت اهتمام را داریم و از تاریخی که بنده داخل در وزارت داخله شده ام دنبال این کار را گرفته ام و آقای رئیس الوزراء هم يك اهتمام فوق العاده دارند و وزیر مالیه نیز همینطور چنانکه دیروز در تلگرافخانه رفته بودیم و خود شاهزاده سلیمان میرزا هم تشریف داشتند که با ممبر السلطنه مشغول مخابره در خصوص ترتیب حقوق زانداری فارس بودیم و در باب طلب زانداری دو بیست و پنجاه هزار تومان از بابت بقایای مالیات فارس را حواله کردیم چون وزیر مالیه تصور میکرد از این مبلغ اقلایکصدو بیست الی صدو پنجاه هزار تومان بزودی وصول خواهد شد باینهم قناعت نکردیم و يك ۳۰ هزار تومان دیگر هم حواله شده که از مجلهای سریع الوصول که دو روزه و يك روزه وصول میشود با اداره زانداری بدهند که اقلایکماه بتوانند خودش را نگاهداری کنند تا بتوانیم در اینصورت يك تصمیم قطعی اتخاذ کنیم و ترتیب اساسی در کلیه حقوق زانداری بدهیم حضرت وزیر مالیه در این باب يك تصمیم خیلی هالی نموده و بنایان بر این است که از هر کاری مهمتر کار زانداری و بیس است و بودجه حقوق زانداری

از بابت بقایای سال گذشته و امسال راهم بودجه برح حمل و نور بلکه بودجه تا آخر سال را خواسته ایم و بنا شده است که يك محلی برای آنها معین شود و کابینه سابق هم بعضی محلی از قبیل باندرل و رسومات برای زانداری تخصص داده بودند ولی باضافه آن قرار شد که بعضی محلها معین کنیم که از اول حمل امسال از مالیات های سریع الوصول سر جوش حقوق آنها مرتب برسد و انشاء الله حقوق ۶ ماهه حواله بدهیم که زانداری هیچ حقی نداشته باشد این تصمیم و اقدامات دولت است و گمان می کنم کسانی که یا زانداریها مربوطند از اقدامات آقای رئیس الوزراء و وزیر مالیه و بنده در این باب مسبوق باشند و اساساً اگر بخواهیم زانداری را زیاد کنیم و توسعه بدهیم باید يك فکر اساسی کرد و از این مالیات ها و عایدات جدید يك پولی تحصیل نموده که انشاء الله بتوانیم زانداری را توسعه دهیم و این يك مطلب اساسی است که به مطرح می شود

سلیمان میرزا - البته مسلم است هیئت دولت اهمیت زانداری و نظمیته را از همه بهتر میدانند و اگر در مملکت يك قوه تأمینیه مستقر نباشد عدالت و سایر ترتیبات اصلاحات را نمیتوان مجری داشت و راجع بزانداری حضرت والا وزیر داخله فرمودند که داخل در نظام بوده اند و اهمیتی بنظام میدهند صحیح است ولی گمان میکنم که تمام مردم اصم از این که نظامی باشند یا نباشند اهمیت فوق العاده به زانداری میدهند و خیلی مایه خوش وقتی است اگر دولت بتواند ترتیب حقوق همین عده را که فعلاً داریم طوری بدهد که هر روز دچار زحمت نشویم یا بشویم بعد از چندی به زحمت ترتیب حقوق عقب افتاده نظمیته را داده اند یا از حقوق بابت پرداخت حساب زانداری موجود يك ترتیباتی داده اند که هنوز ناقص است و بعضی حواله هائی داده اند بفارس که لاوصول باشد در هر صورت بهتر از همه این است که بودجه زانداری راجع به سال گذشته و سال جدید را تا آخر سال که خواسته اند و بموجب اطلاعیکه بنده دارم تهیه شده و تا روز دوشنبه بهیئت وزراء خواهد رسید آقای وزیر مالیه و رئیس الوزراء بلکه هیئت وزراء يك ترتیب صحیحی در آن بدهند که هر روز و هر ساعت نه ما از دولت سؤال کنیم و نه مردم ولایات بواسطه نرسیدن حقوق زانداری و جمع نمودن پست های خود چنانکه دائم اتفاق می افتد متزلزل گردند و اسباب زحمت مردم در ولایات و گرفتاری مجلس در مرکز بشود .

وزیر مالیه - بنده اکتفا میکنم به تقریرات حضرت والا وزیر داخله که هیئت دولت عموماً بر بقا و بلکه توسعه زانداری و رسیدن حقوق آنها نهایت اهتمام دارند و در خصوص حقوق عقب افتاده آنها هم که تا بحال مرتب نبوده و نرسیده است آنهم دلایلی دارد که فعلاً لازم نمیدانم در مجلس عرض کنم و خود شاهزاده سلیمان میرزا بهترین گواه هستند که دیروز قبل از ظهر با حضرت والا وزیر داخله

در تلگرافخانه حاضر شدیم و تاظهر مشغول اینکار بودیم که حقوق زانداری فارس را طوری ترتیب بدهیم که مطمئن و آسوده شوند و این ترتیب را هم که آقای وزیر داخله مذاکره فرمودند راجع بهمین موضوع بوده و بنده صحیح ندانستم که حقوق زانداری عقب بیفتد و يك سی هزار تومان یا پنجاه هزار تومان راهم که بدهیم باز بعد از چند روز زانداری در مقام مطالبه حقوق بر می آید این بود که خیال کردیم بهتر اینست در باب حقوق عقب افتاده آنها هم يك قرار قطعی بدهیم و برای آتیه آنها يك ترتیبی بدهیم که از حالا تا آخر سال آسوده شوند و محتاج به معنی اظهارات نشوند و هیئت دولت هم در زحمت این سؤال و جواب نباشند و اگر فرضاً در آخر هر برجی ده هزار یا پنجاه هزار تومان کسری در حقوق آنها پیدا شد ممکن است سهولت آنرا رفع کرد و امیدواریم باین ترتیبی که اتخاذ کرده ایم موفق شویم که هیئت دولت و نمایندگان محترم و اهالی مملکت همه آسوده شوند .

رئیس - آقای ناصر الاسلام هم که گویا از وزیر داخله سؤالی داشتند .

ناصر الاسلام - سؤال بنده از وزیر داخله در باب نایب حسین و پسرهای اوست که شرارت آنها بر هیچکس پوشیده نیست یعنی در باب یکمده اشرار که سابقه آنها در ایران معروف است سؤال میکنم نایب حسین يك قسمت از تحریرات داخلی مملکت ما يك قسمت از هیئت دولت را غالباً بخودش مشغول داشته و بالاخره نمیخواهم داخل شوم در مطالبی که نایب حسین و پسرهای او بروز کرده است و اگر نایب حسین و پسرهای او مدعی شوند و مراجعه ببدلیه کنند با کمال قوت قلب برای اثبات مظالم آنها حاضر و میتوانم اثبات کنم متأسفانه مدتی است اهالی کاشان و اطراف آن بلکه یزد و توابع آن و بلکه تمام اهالی ایران گرفتار شرارت نایب حسین و پسرهای او میباشد و برای توضیح اینکه چرا تمام اهالی ایران گرفتار شرارت آنها هستند عرض میکنم وقتیکه يك همچو بدکاری را که مدت متمادی است مشغول شرارت است مجازات نمیدهند و رفع شر او نشود بالطبع موجب تجری اشرار میشود مجدداً عرض میکنم که نمیخواهم در مظالم و قبایح اعمال آنها داخل شوم زیرا که اگر کتابهای بزرگ نوشته شود و بنده هزاران روز وقت داشته باشم برای گفتن مظالم و شرارت نایب حسین و پسرهای او بازم تصور میکنم کم باشد اینست که از وزیر داخله سؤال میکنم که برای این بیچاره هائی که دچار نایب حسین و پسران او هستند و از وطن و خانه های خودشان متواری شده و يك قسمت آنها در تهران همه روزه در خانه مهاجر و انصار میروند و يك قسمت زیاد آنها هم در قم و جاهای دیگر رفته و از وطن آواره و پریشان شده اند و میتوان گفت حیات آنها قطع شده است آیا راجع باین بدبختیها و پریشان روزگارا چه اقدامی فرموده اند و چه اقدامی در نظر دارند ؟

وزیر داخله - بنده با يك تأسف متاثرانه

اظهارات آقای ناصر الاسلام را مصدق و ابداً رد نمیکم تا در يك محکمه محتاج باثبات باشد و خودم نیز قبل از دخول در کابینه در خصوص شرارت آنها بی اطلاع نبودم اما اینکه سؤال میکنند خیلی از ایشان متشکرم که فقط بسؤال قناعت فرمودند و در جواب سؤال ایشان عرض میکنم که هیئت دولت حاضره يك هفته است پرگرام آن از مجلس گذشته و مسلم است که در این يك هفته نمی توانست باین کارها رسیدگی کند و این پراکندگی امور راجع آوری کند و اگر خدا تفضل کند و بنده در خدمت دولت و ملت باقی باشم گمان میکنم که خیلی زود يك تصمیمی در کار نایب حسین و متظلمین آنجا بکنیم که اسباب آسودگی آنها فراهم شود

ناصر الاسلام - این جمله را که عرض کردم که در خصوص این نسبت هائی که بنایب حسین و پسرانش داده شده حاضرم اثبات کنم خوشبختانه شاهزاده وزیر داخله مدعای بنده را تصدیق فرمودند و نظرم از این جمله این بود که اگر نایب حسین و پسرهای او يك سابقه خدمتی برای خودش فرض کنند و معتقد شوند و بگویند يكسفر نماینده در پارلمان ما را متهم نموده و مرا جلب ببدلیه نمایند از برای اثبات آن حاضر و بحالا که حضرت والا وزیر داخله و بنده می دهند بنده هم تصدیق میکنم که در ظرف يك هفته چون مدت کم بوده نتوانسته اند در این باب اقدامی بنمایند اما باید اهمیت این امر را از نظر دور ندارند و مثل سایر مسائل باین اهمیت بدهند و بنده در حالت انتظار خواهم بود تا وقتی که دولت بتواند موجبات راحت متظلمین و اسباب قلع و قمع اشرار را فراهم بکنند و تا يك مدتی را که بنده در نظر دارم و برای اینکار لازم میدانم اگر دیدم هیئت دولت اقدامات جدی در این باب نکرده تاچار در آن موقع سؤال بنده مبدل با استیضاح خواهد شد

وزیر داخله - گمان میکنم که برای این کار بعد از آنکه بنده با کمال تأسف و تأثر تصدیق کردم اظهارات آقای ناصر الاسلام را دیگر جای تردید باقی نخواهد ماند که يك هیئت دولت در مجلس باین عظمت تصدیق بکنند اعمال آنها را البته دولت برور و بطوریکه بتواند و در معظور نباشد و دچار اشکالات مهمتری نشود اقدامات خودش را خواهد کرد و اینکه آقای ناصر الاسلام فرمودند اگر مرا ببدلیه جلب کنند برای اثبات شرارت آنها حاضر عرض میکنم اگر بنا باشد که ایشانرا ببدلیه جلب نمایند باید بنده را نیز برای شرافت نایب حسین جلب ببدلیه نمایند .

رئیس - آقای سردار سعید راجع بقروض ارباب جمشید سؤالی دارید ؟

سردار سعید - بنده میخواستم عرض کنم که امروز نمیتوانیم داخل فلسفه قروض ارباب جمشید بادولت بشویم زیرا که این مسئله در کمیسیون بودجه دولتی مطرح است و تا مذاکرات آن کمیسیون تمام نشود و راپورت آنرا ندهند نمیتوان در آن مذاکره نموده ولی غرض از سؤال بنده این بود از قراریکه از خارج شنیده میشود و بطوریکه بوثوق الدوله در عریضه خود بمجلس راپورت داده است پنججاه و نه هزار تومان و کسری منافع املاک ارباب جمشید است و نیز از قراریکه از خارج شنیده ام دوسال است قسط

قروض ارباب جمشید را دولت میبرد و معلوم نیست که منافع املاک او چه میشود و آنرا کی میبرد و باز شنیده میشود که اجاره نامه میسازند بدست چند ساله و بعد در مقابل آن سند میدهند که پول اجاره آن تمام و کمال رسیده است برای آنکه اگر دولت بخواهد اقدامی بکند دوچار بعضی مشکلات نشود این است که از وزیر مالیه خواهش می کنم اطلاعاتیکه در این باب دارند واقداً تیکه کرده اند بفرمایند .

وزیر مالیه - بطوریکه آقای سردار سعید بیان فرمودند چون این مسئله در کمیسیون مطرح مذاکره است هیچ لازم نمیدانم که فعلاً داخل در جزئیات آن بشوم و اما در باب منافع املاک ارباب جمشید فقط این مختصر را عرض میکنم که املاک او دو فقره است يك فقره بیست و سه هزاره بیارچه ملک است راجع به بانك استقراضی که باید منافع حاصل آنها بدولت برسد و آنچه در وزارت مالیه معین شده است عایدی آنها دوسال تقریباً بیست و هفت هزار تومان می شود ولی سال گذشته این عایدی بدولت نرسیده و از برای عایدی امسال آن چند روز است بنده مشغول هستم مأموری معین کنم که عایدات این املاک بدولت برسد يك فقره دیگر هم راجع بیانك شاهنشاهی است و آنهم یازده یارچه خانه و بعضی دکا کین و مستقالات طهران است پنج یارچه آنرا ۱۲۶۰ تومان اجاره داده اند آنهم پارسال وصول شده است و چند روز است فرستاده ایم آنها را تصرف کرده اند و به ستا جرین قدفن کرده ایم که عایدی آنها را بدولت بدهند و پنج یارچه دیگر ۶۹۸ تومان کسر دارد باین معنی که اینها يك مخارجی دارند که آن مخارج باید بشود و از انجمله هم بيكی ملک سلامی خراسان است و این ملک چون تاکنون بتصرف دولت نیامده است معلوم نیست که عایدی آن چقدر است و در این باب هم بخراسان تلگراف شده که بروند تصرف و ضبط نمایند و عایدی آن بدولت برسد و در این باب جدا مشغول کار هستیم و اقداماتی که باید بشود از چند روز قبل کرده و خواهیم کرد

سردار سعید - يك جمله از فرمایشات آقای وزیر مالیه که فرمودند اقدامات کرده اند بنده را قانع کرد و البته باید قانع شد آن قسمی را که فرمودند عایدی آن املاک پارسال بدولت نرسیده بنده را اقتناع نمیکند در صورتیکه پارسال قسطنین قرض را هم از صحبت با سقم که فعلاً کاری بان نداریم بدولت پرداخته و از کسبه دولت رفته است و باید فهمید منافع این املاک چه شده است و در هر نقطه که هست باید بهر قوه که باشد آنرا بگیرند و بخزانه دولت وارد کنند و نباید گذاشت باین دست تنگی که امروز از حیث عایدات داریم این مقدار کلی در جانی بماند

وزیر مالیه - تحقیقات این چند روزه بنده فقط راجع بمالیه بوده است و از قرار تحقیقاتی که از خزانه کرده ام معلوم شده است که منافع این املاک بمالیه و خزانه دولت نرسیده اما اینکه آن عایدات را کس برده معلوم نیست شاید يك قسمت آنرا خود ارباب جمشید و يك قسمت دیگر هم راجع به ستا جرین باشد بنده هنوز در این بار اقدامی نکرده ام فقط نقطه نظر بنده این بود که این املاک کجاست و منافعش را کی برده و در تصرف دولت هست یا نیست

انشاءالله در این باب اقدام نموده آنرا خاتمه میدهم
رئیس - شروع میکنیم در شور قانون تشکیلات
 مایه از ماده ۶۳
 (ماده مزبور بمضمون ذیل قرائت شد)
 ماده ۶۳ - محکومین بانفصال موقتی برای مدت
 انفصال حق اخذ حقوق ندارند .
حاج شیخ حبیب الله - علت اینکه در اینجا
 موقتی را قید کرده باینکه مدت انفصال کافی در
 این مطلب هست چه چیزی است بنده تصور میکنم
 باید اینطور نوشته شود که محکومین بانفصال در
 مدت انفصال حق اخذ حقوق را ندارند و دیگر
 اینکه در این عبارت که نوشته شده برای مدت انفصال
 حق اخذ حقوق ندارند معلوم است مأمورین مایه
 از برای خدمت حق حقوق دارند نه از برای انفصال
 پس باید نوشته شود در مدت انفصال حق اخذ
 حقوق ندارند
سردار معظم - این دلیل عقلی را که
 آقا فرمودند بنده میخواهم دلیل برد حرف ایشان
 بیآورم بهمان دلیل که تصدیق فرمودند برای مدت
 انفصال حق اخذ حقوق ندارند چون انفصال بر دو
 قسم است موقتی و دائمی اما در باب انفصال دائمی
 که مطلب واضح و محتاج بذکر نیست ولی در باب
 انفصال موقتی که شش هفته مثلا مأموری از کار منفصل
 شود البته او نمیتواند بگوید که شش هفته مرا
 از کار منفصل نموده اند و این انفصال حق اخذ حقوق
 را از من سلب نمیکند این است که برای اینکه يك
 همچو اشتباهی نشود در قانون نوشته شده
 است که برای مدت انفصال موقتی حق اخذ
 حقوق ندارند
حاج شیخ حبیب الله - عرض میکنم این
 فرمایش آقا مرا قانع نکرد زیرا محکوم بانفصال
 حق ندارد که باو مواجبه داده شود بجهت اینکه
 مواجبه که باو داده میشود برای خدمت است وقتی
 که شخصی محکوم بانفصال شد و دولت از رانفصل
 کرد حق اخذ حقوق ندارد چه آن انفصال موقتی
 باشد چه دائمی فرقی ندارد در صورت انفصال دائمی
 واضح بود و محتاج بسؤال نبود و در انفصال موقتی
 اینکه فرمودند وقتیکه موقتاً منفصل شد میتواند
 بگوید که این صدمه شرفی است که بمن وارد شده
 است در اینصورت دیگر ماحق نداریم که حقوق او
 را ندهیم عرض میکنم چنین کسی که تقلب میکند
 دارای شرافت نیست فرضاً که مالز برای او قائل
 بشرف شدیم باید معین شود که برای مدت
 انفصال حق اخذ حقوق ندارد و راجع باین مسئله
 پیشنهادی کرده ام
رئیس - پیشنهادی دارید؟
حاج شیخ حبیب الله - بلی
 (پیشنهاد حاج شیخ حبیب الله بمضمون ذیل
 قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۶۳ این قسم
 نوشته شود (محکومین بانفصال در مدت انفصال حق اخذ
 حقوق را ندارند)
رئیس - توضیحی دارید؟
حاج شیخ حبیب الله - توضیحاتی که باید بدهم
 قبلاً داده ام
رئیس - رای میگیریم پیشنهاد آقای حاج

شیخ حبیب الله آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه
 میدانند قیام نمایند
 (عده قلیلی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد رای میگیریم بخود
 ماده آقایانیکه ماده ۶۳ را تصویب میکنند
 قیام نمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد
 (ماده ۶۴ بمضمون ذیل قرائت شد)
 ماده ۶۴ - مفاد ماده ۶۳ راجع بمستخدمین
 خارجه تا اندازه اجرا خواهد شد که مخالف مدلول
 کتبرات آنها نباشد .
رئیس در اینجا ایرادی هست ؟ آقای شیخ حاج
 حبیب الله در اینجا هم اظهاری دارید ؟
حاج شیخ حبیب الله - میفرمایند مفاد ماده
 ۶۳ راجع بمستخدمین خارجه تا اندازه اجرا خواهد
 شد که مخالف مدلول کتبرات آنها نباشد مقصود از
 این عبارت این است که آیا از برای آنها مجازاتی
 هست و یا اینکه بهیچوجه مجازاتی نیست این را بفرمایند
 تا بعد عرض کنم .
محمد هاشم میرزا - این معلوم است که
 مجازات هست و در ماده دیگر تصریح شده است که
 کتبرات آنهاست بسته خواهد شد موافق مدلول این
 قانون خواهد بود بنا بر این این مجازاتی که در
 قانون معین شده است البته شامل حال آنها خواهد
 بود آقا آن قسمت که در قانون معین نشده است و
 در خارجه معین میکنند مثلا دو هزار تومان یا هزار
 تومان یا پانصد تومان بتوان جریمه میکنند اینهم
 عمومی است و لابد روی هم رفته آنها هم مثل سایر
 محکومین خواهند بود
رئیس - آقا فراموش کردید که تشریف بیاورید
 پای کرسی نطق
حاج شیخ حبیب الله - اینکه فرمودند این
 مجازاتها که معین میشود از برای مستخدمین خارجه
 هم موافق این قانون خواهد بود میدانم ولی
 مقصودم این بود که این مطلب راجع بمستخدمین
 است که بعد از وضع این قانون از خارجه خواهند
 آمد و با آن کتبرات ها که قبلاً بوده است بانها هم
 تعلق خواهد کرد چیزیکه هست باید معین شود که
 مفاد این ماده ۶۳ راجع بکتبرات مستخدمین خارجه
 است که بعد از این قانون تشکیلات بسته
 خواهد شد نه قبل اگر مقصود این باشد
 این عبارت نیرساند و باید عبارت را تغییر داده اگر
 اینطور نباشد باید پیشنهاد کنم .
رئیس - آقا بازم پیشنهاد دارید .
حاج شیخ حبیب الله - بلی پیشنهاد
 می کنم .
 ماده ۶۵ بمضمون ذیل قرائت شد
 ماده ۶۵ - برای عضویت مجلس مشاوره عالی
 حقوقی داده نخواهد شد .
رئیس - در این ماده مخالفی نیست ؟
 (اظهاری نشد) .
رای میگیریم بماده ۶۵ آقایانیکه ماده ۶۵ را
 تصویب میکنند قیام نمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد .
رای میگیریم آقای حاج شیخ حبیب الله
 راجع بماده ۶۴ پیشنهادی کردند که قرائت میشود .

(بمضمون ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۶۴ این قسم نوشته
 شود (مفاد ماده ۶۳) .
 بمستخدمین خارجه که قبل از این تشکیلات کتبرات
 شده اند راجع نخواهد بود .
رئیس - توضیحی دارید .
حاج شیخ حبیب الله - نوشته شده است
 که وظائفیکه در این قانون مقرر است شامل حال
 مستخدمین خارجه خواهد بود و در کتبرات های
 آنها باید قید شود والا از درجه اعتبار ساقط است
 دیگر محتاج باین عبارت نیست و باید این عبارت
 حذف شود .
رئیس - کمیسیون قبول نمیکند .
مخبر - خیر .
رئیس - رای میگیریم به پیشنهاد آقای حاج
 شیخ حبیب الله آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه
 میدانند قیام نمایند .
 (هیچیک از نمایندگان قیام نفرمودند)
رئیس - قابل توجه نشد رای میگیریم
 بماده ۶۴ آقایانیکه ماده ۶۴ را تصویب میکنند قیام نمایند
 (عده کثیری قیام نمودند) .
رئیس - تصویب شد .
 (ماده ۶۶ بمضمون ذیل قرائت شد)
 ماده ۶۶ - وظائف اداره پرسنل و ملزومات
 وزارت مایه مطابق نظامنامه مخصوص وزارت خانه
 معین میشود .
رئیس - در این ماده مخالفی هست ؟
 (اظهاری نشد) .
رای میگیریم بماده ۶۶ آقایانیکه این ماده را
 تصویب میکنند قیام نمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند) .
رئیس - تصویب شد .
 (ماده ۶۷ بمضمون ذیل قرائت شد)
 ماده ۶۷ - ریاست اداره مایه هر يك از ایالات
 و ولایات بر عهده یکنفر پیشکار مایه یا امین مایه
 خواهد بود .
رئیس - در این ماده مخالفی نیست - (اظهاری
 نشد) رای میگیریم بماده ۶۷ آقایانیکه این ماده را
 تصویب میکنند قیام نمایند .
 (عده کثیری قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد .
 (ماده ۶۸ بمضمون ذیل قرائت شد)
 ماده ۶۸ - پیشکاران مایه بتصویب وزیر مایه و
 فرمان هایبونی و امانه مایه مطابق حکم وزیر مایه
 معین میشوند .
رئیس - آقای وقار السلطنه مخالفی؟
وقار السلطنه - در لایحه که آقای مشیرالدوله
 پیشنهاد بمجلس کرده بودند در آنجا نوشته بود که
 پیشکاران مایه مایه به پیشنهاد اداره خزانه داری
 فرمان هایبونی یا حکم وزارتی منصوب میشوند و در
 مجلس هم بعضی از آقایان در این موضوع پیشنهادهای
 کردند که رفت در کمیسیون و حالا کمیسیون باینطور
 تصویب کرد و در اینجا مخالف شد باین نظر است
 که بعد از آنکه ما در ماده یازدهم جمع آوری و
 تکرار تمام عایدات دولت را در عهده خزانه دار گذاشتیم
 مأمورینی که بولایات میروند باید خزانه دار آنها

نظری داشته باشد و الا در صورتیکه مأمورینی که
 میروند بولایات بهیچ نحو خزانه دار در نصب آنها
 نظری نداشته باشد که چه اشخاصی هستند و ایامت
 دارندگان میکنند که این موافق نباشد باوظیفه جمع
 آوری و تمرکز تمام عایدات که بعهده خزانه داری
 قرار دادیم در این صورت خزانه داری نمی تواند
 مسئولیتی بعهده بگیرد این است که بنده يك پیشنهادی
 خواهم کرد و اگر چه گمان نمیکنم اکثریت حاصل
 شود ولی گمان میکنم که رعایت صرفه و صلاح مملکت
 مقدم بر رعایت افکار عامه
مخبر - آقای وقار السلطنه کاملاً مسیوق هستید
 که عقیده کمیسیون موافقت کامل با عقیده ایشان داشت
 و حالا هم که کمیسیون اینطور تصویب کرد نه این
 است که عقیده سابق خودش به نظرش بد آمده است
 بلکه کمیسیون آن عقیده خودش را خیلی خوب میدانند
 و بنده از این ماده چون عقیده واقعی کمیسیون نیست
 نمی توانم مدافعه کنم و نظر کمیسیون مطابق است
 با پیشنهادیکه در کابینه مشیرالدوله شده بود یعنی
 پیشکاران و امانه مایه بر حسب فرمان هایبونی و حکم
 وزیر مایه و پیشنهاد آن اداره که مأمور جمع
 آوری و تمرکز عایدات است معین شوند ولی
 چیزیکه هست این است که بعضی پیشنهاد های
 قانونی از طرف دولت شد و احساساتی
 در مجلس دیده شد که کمیسیون را مجبور کرد که
 از آن نظریه اول خودش صرف نظر کند و عرض
 میکنم که کمیسیون خیلی وقت در اطراف کار
 داشته و بهترین نظریات را اتخاذ کرده بود و بنده
 در شور اول شرح مسبوطی را که در آن پیشنهاد
 عرض کردم باین ملاحظه بوده است و حالا هم صرف
 نظر از آن عقاید اولی خودم نکرده ام لهذا بنده
 شخصاً ایرادی در پیشنهاد آقای وقار السلطنه ندارم
حاج شیخ اسد الله - در این پیشنهادی که
 فرمودند حالا داخل مذاکره آن نباید شد و اینکه
 میفرمایند از طرف کابینه آقای مشیرالدوله پیشنهاد
 شد که مأمورین بر حسب پیشنهاد خزانه داری و فرمان
 هایبونی حکم وزارتی معین شوند لیکن دولت جدید
 آن نظریاتی را که کابینه آقای مشیرالدوله داشتند
 تغییر داده پیشنهاد دولت این شد که تعیین پیشکاران
 و امانه مایه بر حسب تعیین وزیر مایه و فرمان
 هایبونی یا حکم وزارتی برقرار خواهند شد پس آن
 پیشنهادیکه آقای مشیرالدوله کرده بودند بکلی
 موضوعش از میان رفت و این کابینه جدید اینطور
 پیشنهاد کردند و آنوقت که از طرف کابینه آقای
 مشیرالدوله آنطور پیشنهاد شد کمیسیون مطابق
 نظریات ایشان آنطور تصویب نمود که بر حسب
 پیشنهاد خزانه داری و حکم وزارتی تعیین شوند
 منتهی بجزئی تغییری در آنجا نوشته شده بود که
 وزیر مایه میتواند پیشنهاد خزانه داری را رد کند
 ولی با مآل پیشنهاد باید از طرف خزانه داری
 بشود و بنده و جمعی از آقایان که پیشنهاد کردیم
 نظرمان این بود که جمع بین نظریه کابینه قدیم
 و جدید و کمیسیون کرده باشیم باین معنی ما پیشنهاد
 کردیم که يك اشخاص را برای پیشکاری یا امین مایه
 اداره پرسنل بمقام وزارت معرفی میکنند وزیر بر حسب
 وظیفه که اداره هیئت مشاوره عالی را تشکیل میدهد
 که اعضاء آن مطابق این قانون مرکب هستند از
 روسای ادارات که یکی رئیس اداره

خزانه باشد و یکی رئیس کمیسیون تطبیق حوالیات
 و یکی رئیس اداره تشخیص عایدات و دیگری رئیس
 اداره محاسبات که در تحت ریاست وزیر مایه یا
 معاون او این هیئت تشکیل می شود و آن هیئت
 این اشخاص را که از اداره پرسنل سابق آنها
 در این اداره محفوظ است راپورت اعمال اشخاص
 را در آنجا ضبط کرده تمام راپورت ها باز هیئت
 مشاوره عالی میفرستد و آن هیئت مشاوره عالی هم
 در تعیین آن اشخاص نظری خواهد نمود و نظر
 خزانه داری هم که مأمور جمع آوری و تمرکز
 عایدات است در آنجا ملحوظ شده و هم نظر اداره تشخیص
 عایدات که باید او هم قدری در تعیین مأمورین
 نظری داشته باشد ملحوظ میشود و چون آن هیئت
 در تحت ریاست عالی وزیر منعقد میشود نظر وزیر
 که در آن ملحوظ شده آنوقت آن هیئت هر کس
 را که برای مأموریت يك ایالت یا يك ولایتی تصویب
 بکند بعد از تصویب آن هیئت فرمان هایبونی یا
 حکم وزارتی در حق آن شخص صادر میگردد و آن
 پیشنهاد که ما کردیم مطابق بوده است با نظریات
 وزیر و نظریات کمیسیون و در این جا کمیسیون
 تعیین پیشکاران و امانه مایه را کلیتاً با اختیار وزیر
 واگذار کرده است و نظر هیچکس را در این
 باب دخالت نداده است بنده همانطوریکه در آن
 پیشنهاد سابق که تعیین پیشکاران و امانه مایه به
 پیشنهاد خزانه داری داده بود و روح آن پیشنهاد
 این بود که تعیین پیشکاران و امانه مایه بتصویب
 خزانه دار باشد مخالف بودم بهمان نظر در همین
 مورد هم مخالفت میکنم که تعیین پیشکاران و امانه
 مایه را کلیتاً با اختیار وزیر بگذاریم اگر چه در باب
 تعیین پیشکاران و امانه مایه که پیشنهاد خزانه داری
 بود يك نظریاتی داشتم در این مورد نمی توانم
 تصدیق کنم که کاملاً آن نظریات را دارم
 لیکن بعضی نظریاتی که در آنجا بود این بود
 که یکنفر نمی تواند مختار باشد بمیل و اراده
 شخصی خودش هر کس را بفرستد میخواهد بفرستد
 از همان نقطه نظر که در پیشنهاد خزانه داری مخالفت
 داشتم با اختیار مطلق وزیر هم مخالفت دارم و از
 همین نقطه نظریکه عرض کردم پیشنهادی بمقام
 ریاست تقدیم کردم که باید تعیین رؤسا و پیشکاران
 و امانه مایه از این مجری سیر کند باینطور که اداره
 پرسنل اشخاصی را معرفی کند و اسامی آنها بمشاوره
 عالی برسد و آن شکلی که آقای وقار السلطنه فرمودند
 که نظر خزانه داری باید ملحوظ شود زیرا نمیتوان
 مسئولیت جمع آوری و تمرکز عایدات را بیک نفر
 خزانه دار داد و باو گفت که نظر در تعیین پیشکاران
 و مأمورین مایه نداشته باش در این پیشنهاد این ایراد
 هم دیگر وارد نیست برای اینکه شخص خزانه دار
 خودش داخل در هیئت مشاوره عالی است و در تعیین
 آن اشخاص نظر دارد و اگر بخواهید بکلی تمام
 اختیارات را بخزانه داری واگذار کنیم شاید بعضی
 مضرات داشته باشد و اگر بخواهیم آن مضرات را
 عرض کنم شاید یک قدری خارج از نزاکت باشد
 و عرض میکنم که تجربیات این دوسه سال شاید قدری
 ما را متنبه کرده باشد که یکنفر خزانه دار اینقدر
 اختیارات ندهیم که مجبور باشیم باین حرارت و تند
 که در این مجلس اختیارات را از خزانه دار گرفتیم که

باز پس بگیریم و مطابق آن پیشنهادی که بنده کرده ام
 نظریات را از هیچیک از ادارات سلب نکرده است
 و تمام ادارات در تعیین آنها دخالت و نظر دارند و بیک
 شخص بخصوص اختیاراتی داده نشده است که خود
 يك عمل خوبی هم بکند دچار محظور میشود مثلا
 وقتی که تمام اختیار را مطابق راپورتی که از کمیسیون
 گذشت بیکنفر وزیر دادیم فشارهایی باو وارد
 خواهد شد که ممکن است از عهده وظایف وزیر
 خارج باشد و مجبور شود که يك اشخاص نا قابل
 را بیک تقاضی بفرستد که هیچ صلاح و صرفه دولت
 نباشد و خارج از قدرت وزیر باشد که دعوت و خواهش
 بعضی اشخاص را بپذیرد مثل اینکه در مملکت ما همیشه
 باب وساطت باز بوده و هنوز هم مسدود نشده است
 و الان هم اکثر اشخاص متدینن مایشرفت مقاصد
 خودشان را بطریق وساطت قرار داده اند و تازمانیکه
 این باب مسدود نشده است نباید اختیار را بیک نفر
 بدهیم و باید راه فراری از برای وزیر گذاشت که
 اگر من که یکی از نمایندگان هستم بفران وزیر فشار
 بیاورم که شما باید فلان شخص را برای فلان محل
 معین کنی و اگر معین نکنی مورد سؤال و استیضاح
 میشوی وزیر راه قرار داشته باشد و بمن بگوید
 که اختیار با من نیست با هیئت مشاوره عالی است و
 این را هم میدانید که يك نفر را زودتر می شود
 ساکت و قانع کرد که مطابق میل شخص رفتار
 کند ولی يك عده را دیرتر می توان قانع و
 ساکت کرد وقتیکه کار دست چهار پنج نفر از
 رؤسای ادارات افتاد این پنج نفر را دیرتر میشود
 متقاعد کرد این است که عرض میکنم پنج نفر را نمیتوان
 متقاعد کرد ولی کمتر میشود آن طوریکه یکنفر
 را میتواند تهدید و تطمیع و بهر وسیله که ممکن
 شود متقاعد کرد بجز نفر را بان زودی نمیشود ساکت
 و قانع یا تهدید و یا تطمیع نمود و مطابق این
 پیشنهاد که بنظر هیئت مشاوره عالی تعیین شود
 سلب مسئولیت از وزیر مایه نمیکند زیرا وقتیکه
 بنظر هیئت مشاوره عالی معین شد چون این هیئت
 در تحت ریاست عالی وزیر تشکیل میشود نظریات
 وزیر هم ملحوظ میشود سلب مسئولیت از وزیر
 نمیکند و آن ایراد آقای وقار السلطنه هم وارد
 نیست زیرا خزانه دار هم در آن نظر دارد و آقای
 وقار السلطنه را هم قانع میکند و بخوبی میدانم که
 آقای مخبر خواهند فرمود این مطلب مشکل میشود
 و برای خاطر اینکه معاکه مأمورین مایه بالاخره
 راجع به معین محکمه است و این هیئت مشاوره عالی که خودش
 مأمورین را نصب میکند خودش نمی تواند معاکه نماید
 عرض میکنم درست است يك هیئتی که مأمور
 معاکه يك اشخاصی است آن هیئت نمیتواند آن
 اشخاص را نصب بکند خودش هم معاکه بکند
 همیشه اشخاصیکه يك کسی را نصب کردند نظر فردار
 آن شخص خواهند بود از آنجا که این جواب را
 خواهند فرمود بنده عرض میکنم که در این قانون
 اختیار نصب و عزل را مستقیماً بوزیر مایه داده اند
 باین معنی که اختیار نصب را بوزیر داده و اختیار
 انفصال را هم بوزیر ولی وقتیکه بنا باشد مأمورین
 مایه را مجلس مشاوره عالی نصب کند آن وقت
 مجلس مشاوره عالی می تواند مقاومت در مقابل بعضی
 اظهارات بکند و مسلم است یکنفر وزیر را زودتر

میشود متقاعد کرد تا يك هيئتى پس در واقع اختيار نصب و عزل را بيك هيئت دادن البته بهتر از دادن بيك وزير است بلكه در اينصورت اختيار نصب و معاكه با هيئت مشاوره عالی شده وليكن وقتى كه محاكمه اش در اين هيئت آمد باز از نظر پنجنفرد معاكمه ميشود و اين بهتر از اين است كه اختيارات را بدست يك نفر وزير بدهيم كه هر چه دلش ميخواهد بگند و هر كس را ميخواهد ماموريت بدهد و يا منفضل كند اين عقیده بنده است و پیشنهاد مى كند.

رئيس - آقای حاج شيخ اسدالله از سؤال و استيضاح تفسير فریبی فرمودند بگفته خیالات زیادى از ایشان طلوع ميكند و بلا تأمل ميگوینددر خیالات از هم تشخیص نیدهند

حاج شيخ اسدالله - بنده گمان نميكنم همچو چیزی گفته باشم بفرمائيد تا توضیح بدهيم سر دار معظم مخبر - اگر چه آقای وزير ماليه در اینجا تشریف دارند و نظری هم كه كميسيون اتخاذ كرده است همان نظر هيئت دولت است و خودشان بيان فرمودند ولی چون در اینجا تنقیدی از آقای كميسيون شد لازم است كه جهت اين تغيير رأى را عرض كنم.

در شور اول چنانكه خاطر آقایان مستحض است بنده در همین جا يك شرح مبسوطی در باب اختيار داشتن وزير و نظر داشتن خزانه دار در تعیین پیشكاران و امناة ماليه عرض كردم كه چون در تشكيلات مرکزی كه وظیفه بجزانہ داری داده شده است یعنی از يكطرف جمع آوری و تمرکز هایدات از طرف دیگر نظارت در مخارج باینجهت مامورینی كه متصدی این شغل خواهند شد از برای اینکه كاملاً وظیفه خودشان عمل كنند باید خزانه داری در تعیین آن مامورین نظر داشته باشد و آرزو در این موضوع خیلی مذاكرات شده كه اساساً كميسيون را قانع نكرد ولی چون اكثريت كه قاطع است در پیشنهاد حاصل شده و مراجعه بكميسيون شده كه كميسيون مجبوراً تغيير عقیده داد ولی اینکه می فرمائيد حكما باید پیشكاران و امناة ماليه در تحت مجلس مشاوره عالی معین شوند تا اینکه ضمناً نظر خزانه دار هم در آن باشد بنده تصور ميكنم این از هیچ نقطه نظری صحیح نباشد زیرا امر از دوشق خارج نیست يا باید در تعیین پیشكاران و امناة ماليه نظر خزانه داوی شرط شود

همانطور كه نظر كابينه سابق و نظر كميسيون قوانین ماليه بود كه باید تعیین پیشكاران و امناة ماليه بر حسب حكم وزير ماليه معین شوند ولی قبل از صدور حكم باید آن اداره كه متصدی جمع هایدات و متصدی خرج است نظریاتی داشته باشد و باید نقطه نظر دیگر را اتخاذ نمود و گفتن وزير ماليه بر حسب مسئولیتی كه دارد دارای اختيارات تام باشد اما بجهت اینکه حد و سطر را گرفته باشيم دل خودمان را خوش كنيم و بگوئيم اداره پرسنل مامورين ماليه را پیشنهاد كند آیا اداره پرسنل می تواند خودش امانان نظری بكنند و آیا می تواند برای يك وزيری مخالفت كند اداره پرسنل يك وظائف اداری محدودی دارد كه هیچ مربوط بصمت و سقم انتخابات وزير نیست پس این مسئله از نقطه نظر هیچ قاعده نمی ندارد و مقصود را حاصل نمی كند

ميمانند و مجلس مشاوره عالی كه مر كب است از رئیس كميسيون تطبیق حوالجات و رئیس خزانه و رئیس محاسبات و رئیس محاكمات و رئیس تشخیص عایدات و میفرمائيد بعد آنكه بمجلس مشاوره عالی رجوع كردند آنوقت ممكن است رئیس خزانه هم در آن صاحب نظر باشد آنوقت حقیقه وظایفی را كه باو واگذار كرده ایم باید اجرا كند ولی در این مجلس اكثريت آراء منطاب اعتبار است و ممكن است اكثريت از رئیس كميسيون تطبیق حوالجات و محاكمات و يك اداره دیگری كه در جمع ونه در خرج دخالت دارد حاصل شود و رئیس خزانه هم مخالف باشد در اینصورت يك پیشكار ماليه معین شده است نظراً از اینکه هیچ مربوط بانهائیت و برخلاف نظر خزانه در اینجا باید يك چیزی را هم عرض كنم كه تصور بفرمائيد هر چیزی را نمی شود بطور (تئوری) و در روی كاغذ قبول كرد باید رجوع كرد بزنگانی اداری و حقیقه مضحك است كه مادر يك قانون بتوسيم كه برای تعیین امین ماليه فلان ولایات اختيار وزير ماليه كافی نیست و باید يك مجلس مشاوره عالی كه يك محكمه جزائی است برای این كار تشكيل شود و رؤسای ادارات جمع شوند و تبادل نظر كنند يك نفر مامور ماليه را معین كنند چطور ميشود و همچو چیزی را در زنگانی اداری باید هر كس كه مسئول كار است بهر شكل كه صلاح میدانند آن را بموقع اجرا بگذارد و اگر ما برای هر كار جزئی قائل بيك هيئت های مشاوره و جمع كردن مدير ها بشويم اين دو عمل يك چیز غریبی خواهد شد كه بالا خره بواسطه نتایجیكه از برای هر ج و مرج اداری حاصل خواهند شد تصدیق خواهند فرمود كه بدترین پیشنهاد همین پیشنهاد است حالا بنده آن ایراد را هم كه خودشان فرمودند تكرار ميكنم كه یکی از وظائف مجلس مشاوره عالی معاكمه امناة و پیشكاران ماليه است و قتيكه امناة و پیشكاران ماليه از طرف مجلس مشاوره عالی معین شوند ممكن است همان اكثريتى كه اینها را معین كرده همان اكثريت آنها را حفظ كند و آن امناة و پیشكاران ماليه را در تحت حمایت خود قرار دهد و قتيكه این اكثريت حمایت كننده موجود شد آنوقت كه این مجلس مشاوره عالی ميل می شود بيك محكمه جزائی نظر بیطرفی كه لازمه محكمه است منظور نمیشود بالاخره يك چیز غریبی میشود مثلاً رئیس خزانه و رئیس تشخیص هایدات با دلائل قویه صلاح بدانند كه فلان امین ماليه از برای فلان محل معین شود و رئیس محاكمات و محاسبات و رئیس كميسيون تطبیق حوالجات بگویند خير ما عقیده نداريم اكثريت هم با این ۳ نفر می شود و يك مامور ماليه در فلان محل میاندير خلاف رأى وزير ماليه و رئیس خزانه داری و رئیس تشخیص عایدات و این يك چیز غریبی میشود پس امر دائر ميشود بين دو شق كه در تعیین مامورين ماليه خزانه داری نظر داشته باشد زیرا اداره خزانه مسئولیت جمع آوری و تمرکز عایدات را دارد و بنابراین حق را از او سلب كرد من نمیدانم چرا آقایان از (خ ز ا ن) میترسند در صورتیكه در قانون نویسی نباید فقط بوقایع آن دوره نظر داشت بلكه باید يك قدری نظر وسیع تر باشد و دورتر را فرا بگیرد زیرا وقایع حالی مرتفع میشود و قانون باید بماند علاوه در این قانون ماليه هیچ اثری از اختيارات سابق خزانه دار باقی نمانده است و شق

ثانی این است كه تمام اختيارات وزير ماليه داده شود باید یکی از این دو شق را اختيار كرد مدرك و اساس این قانون قرارداد والا تا وقتيكه يك اساس معینی در قانون تشكيلات اساسی يك وزارتخانه اتخاذ نشود يك مخالفت هائی در ماده آن ميشود گاهی این ماده فرع يك اساس ميشود و گاهی ماده دیگر فرع اساس دیگر ميشود عوض اینکه ما بين تمام مواد قانون يك رابطه ككاملی پیدا شود روابط بر هم می خورد

بالاخره وقتيكه بخواهيم اين قانون را اجرا كنيم هوش اينكه يك نتیجه صحیحی از آن بگیريم می بینيم تمام مواد آن متضاد هستند و مخالفت می شود و كار بيشترت نمی كند

نظام السلطان - چون يك مقدار از مراض بنده را آقای مخبر فرمودند تكرار آنها را لازم نمیدانم و موافق با پیشنهاد دولت

وزير ماليه - بنده عرض ميكنم نظريات دولت در اين مواد به بعضی ملاحظات بوده است كه ذكر آنرا در اين موقع صلاح نمیدانم و تقاضا ميكنم كه اين ماده را دوباره رجوع كنند بكميسيون قوانین ماليه كه مذاكرات لازمه بشود و بعد بمجلس بیاید

رئيس - آقای وزير ماليه تقاضا ميفرمائيد كه اين ماده ارجاع شود بكميسيون رأى ميگيريم

بنده با شما هم هیچ بلكه بنده معتمد كه وزير متخصص ماليه هیچ نداريم تا چه رسد بزياد داشتن پس باید يك ترتیبی را در نظر بگیريم كه این اشكالات رفع شود و باید عرض كنم كه يك قسمت از اصلاحات راجع باجزاء حاضر خزانه است و این را باید در نظر بگیريم كه آنهم تا يك اندازه مهم است بنده بآن نظریكه آقای وزير ماليه تقاضا كردند بنده تقاضا نميكنم و بنظر دیگر تقاضا ميكنم كه اين ماده رجوع شود بكميسيون و این را محض توضیح عرض ميكنم كه نمایندگان ائتلاف و وسائل خیلی مختصر جمع می شوند و تبادل نظر می كنند متأسفانه در این مسئله باین مهمی تا كنون نمایندگان ائتلاف جمع نشده و تبادل نظر نكرده اند بنده تقاضا ميكنم راجع باین ماده در صورتیكه مخبر محترم تقاضا را قبول كنند كه آقایان نمایندگان ائتلاف در كميسيون قوانین ماليه حاضر شوند و يك دو جلسه تبادل افكار كنند و نظريات خودشان را حاضر كنند و باین نظر اطمینان بخش كه اطراف آن كاملاً ملاحظه شده باشد كه صلاح فاسد یافته نشود این ماده را از مجلس بگذرانند

مخبر - این پیشنهاد ها كه ميشود چون تقاضای ارجاع به كميسيون است خوبست نوشته شود و رأى گرفته شود

وزير ماليه - بنده موافق با نظريات آقای ناصر الاسلام چون این ماده خالی از اهمیت نیست دو باره ارجاع به كميسيون شود بهتر است

رئيس - مقصود تديد دستور است كه میفرمائيد بماند برای جلسه دیگر

ناصر الاسلام - بلی

غائبین بی اجازه - آقایان حاج امام جمعه - حاج سيد اسدالله قزوینی - شریعتمدار - حاج شيخ اسمعیل - شريف العلماء

رئيس - در صورت مجلس ملاحظاتی هست یا نیست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست صورت مجلس تصویب شد - دستور امروز شور در بقیه قانون تشكيلات ماليه و مذاكرات راجع باجزاء بوده است قانون تشكيلات از ماده ۶۹ قرائت ميشود.

ماده ۶۹ - جمع آوری عایدات دولت و وصول مالیات ها مطابق دستور العمل ها و جزو جمع های اداره كل تشخیص عایدات برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)

رای ميگيريم بماده (۶۹) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.

عده كثيری قیام نمودند و ماده (۷۰) (بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده (۷۰) تأديه مخارج دولتی مطابق حوالجاتى كه در حدود بودجه و اعتبارات مصوبه صادره پس از تصویب كميسيون تطبیق حوالجات و امضاء وزير - ماليه توسط اداره خزانه داری كل فرستاده ميشود برعهده پیشكاران و امناة ماليه است .

رئيس - در این ماده ملاحظاتی هست؟ (اظهاری نشد)

ملاحظاتى نیست ملاحظاتی نیست رأى ميگيريم بماده (۷۰) آقایان بكميسيون تصویب ميفرمائيد قیام نمایند.</